

Coordonatorii colecției CUVINTE MIGRATOARE:
Simona MODREANU
Lucian VASILIU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
KANELLOPOULOS, DIMITRIS

Exoristos stîn Oytopia : anthologia = Exilat în Utopia : antologie 1986-2025 /
Dimitris Kanellopoulos ; prólogos toy = pref. de Dinu Flămând.
- Iași : Junimea, 2026
ISBN 978-973-37-3034-7

I. Flămând, Dinu (pref.)

821.14

Redactor: Șerban AXINTE
Tehnoredactor și copertă: Dragoș COJOCARU

Editura JUNIMEA,
Bulevardul Carol I
Parcul Copou, Iași
700 506
C. P. 85, Oficiul Poștal nr. 1, Iași
e-mail: edjunimea@gmail.com
revistascriptor@gmail.com
Telefon: 0232 705 837

© Dimitris KANELLOPOULOS
© Editura JUNIMEA, IAȘI – ROMÂNIA

Δημήτρης ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
Dimitris KANELLOPOULOS

ΕΞΟΡΙΣΤΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΤΟΠΙΑ
EXILAT ÎN UTOPIA

(Ανθολογία/ (Antologie 1986- 2025)

Πρόλογος του/ Prefață de Dinu FLĂMÂND

Editura JUNIMEA
IAȘI – 2026

CUPRINS

Ένας Έλληνας της Τρανσυλβανίας	5
Un grec transilvan	11

Από τη συλλογή Ομίχλη πέτρινη
Din volumul *Ceăța de piatră*
[1986]

Από την ποιητική συλλογή	
ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ	16
Nostalgie	17
ΠΟΥ ΣΠΑΖΕΙ	18
Care se sparge	19
CANAL	20
Canal	21
ΚΑΗΜΟΣ	24
Durere	25
ΠΤΥΧΙΟ	26
Examen de absolvire	27
ΜΙΑ ΕΚΔΟΧΗ	28
O versiune	29

Από την ποιητική συλλογή *Σκυθικές Ερημίες*
Din volumul *Deșerturi scitice [Solitudine avarorum]*
[1996]

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΤΗΣ ΝΑ ΜΕ ΣΚΕΠΑΣΕΙ	30
Lăsați să mă acopere bezna ei	31
ΧΑΡΑΜΑΔΑ ΠΟΥ ΑΦΗΝΕΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ	34
Fisura spre lumea de afară	35
ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΜΝΗΜΗΣ	38
Stivă de memorie	39
ΣΕ ΠΤΩΣΗ	42
În cădere	43
ΠΟΛΕΩΣ ΜΝΗΜΗ	44
Memoria orașului	45
ΛΕΠΙΔΙ, ΣΤΗ ΣΚΟΤΕΙΝΗ ΓΩΝΙΑ	48
Lamelă, în colțul întunecat	49
Ο ΤΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ	50
Locul singurătății	51
TROLEBUS Nr. 22	52
Troleibuzul 22	53
ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ	54
Geografie. După război	55
	56
	57

Από την συλλογή *Σιγή ασυρμάτου*
Din volumul *Tăcerea telegrafului*
[2005]

ΠΟΙΗΜΑ ΣΕ ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΠΟΥ ΕΠΙΜΕΝΕΙ	60
Poem pentru o voce persistentă	61
ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΜΟΥ	64
Imigrant în propriul meu nume	65
ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΚΑΦΕΝΕΙΑ	66
Cafenelele vechi	67
ΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΟ ΑΠΟ ΤΗΝ	70
COFETARIE TINERETULUI	70
O persoană din	71
Cofetăria Tineretului	71
ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΣ	74
Consecințele demolării	75
ΜΑΤΙΑ ΠΟΥ ΜΕ ΚΟΙΤΑΖΟΥΝ ΚΑΘΩΣ ΠΕΡΝΩ	76
Ochi care mă privesc când trec	77
ΧΩΡΙΣ ΦΩΝΗ	78
Fără voce	79
ΩΣ ΕΥΤΥΧΗΣ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΟΣ	80
Ca un fericit producător de ulei de măsline	81
ΑΙΦΝΗΣ Η ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	84
Brusca bătrânețe	85
Η ΕΙΣ ΖΩΗΝ ΚΑΘΟΔΟΣ	86
Coborârea în viață	87
ΑΝΕΜΟΣ ΣΤΟ ΤΡΕΛΟ ΑΙΜΑ	90
Vânt în sângele nebun	91
ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ ΤΗΣ ΛΗΣΜΟΝΙΑΣ	92

Prizonierul uitării	93
MANDONA DEL GRANDUCA	96
Madona del Granduca	97

Από τη συλλογή *Κλίνη σπόρου, καλή*
Din volumul *Pat germinativ, bun*
[2010]

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	102
Geografie genealogică	103
EXEI KAI ΔΙΝΕΙ Ο ΘΕΟΣ	104
Dumnezeu are și dă	105
ΓΕΝΑΡΧΑΙ ΚΑΘ' ΟΔΟΝ	106
Strămoșul pe drum	107
ΤΑΞΕΙΔΙ ΔΙΧΩΣ ΟΝΟΜΑ	108
O călătoare fără nume	109
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΓΡΥΛΛΟΥ	112
Cântecul greierului	113

Από τη συλλογή *Το φράγμα της μνήμης*
Din volumul *Barajul memoriei*
[2017]

Η ΖΩΗ ΜΟΥ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΜΕΛΑΝΙ	116
Viața mea, hârtie și cerneală	117

Η ΝΥΧΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ	118
Noaptea Sfântului Marcu	119
ΤΟ ΣΚΟΙΝΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	122
Frânghia timpului	123
ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΕ ΕΝΑ ΠΟΙΗΜΑ	126
Răspuns unei poezii	127
ΤΟ ΦΡΑΓΜΑ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ	130
Barajul memoriei	131
ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΕΠΟΧΗ	134
Imagini dintr-o altă epocă	135
Ο ΛΟΦΟΣ FILARET	138
Dealul Filaret	139
ΣΤΗ ΛΕΩΦΟΡΟ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ	142
Pe bulevardul 31 decembrie	143
Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ	144
Întoarcerea risipitorului	145
ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΜΑΥΡΗΣ ΠΟΡΤΑΣ ΜΕ ΤΑ ΛΑΓΗΝΙΑ	150
Visul ușii negre cu vase de lut	151
Η ΠΡΩΤΗ ΜΝΗΜΗ	156
Prima amintire	157
ΑΚΕΛΔΑΜΑ	158
Akeldama	159
ΕΝΟΙΚΟΣ ΤΗΣ ΟΥΤΟΠΙΑΣ	160
Rezident al Utopiei	161
Ο ΚΑΚΟΣ ΚΑΙΡΟΣ	164
Vremea rea	165
Ο ΠΟΝΟΣ ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΑ ΝΥΧΙΑ	168
Durerea de sub unghii	169
ΣΤΟΥΣ ΠΕΝΤΕ ΔΡΟΜΟΥΣ	170

La cinci străzi

ΛΟΓΙΑ ΑΓΑΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΘΙΟ ΚΟΡΒΙΝΟ

Cuvinte de dragoste pentru Matei Corvin

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΑ

Biografie la ușă

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΟ ΜΑΝΑΣΤΟΥΡ

O zi la Mănăstur

Ο ΒΡΑΧΝΟΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ

Profet răgușit

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Epilog

171

174

175

178

179

182

183

186

187

190

191

Editura JUNIMEA

Bulevardul Carol I

Grădina Copou, 700 506, Iași

Tel. redacție: +40 232 705 837

Librăria Cezar IVĂNESCU,

Grădina Copou, IAȘI

Luni - Vineri: 9 - 15

Correspondență:

C.P. 85, Oficiul poștal nr.1, Iași

e-mail: edjunimea@gmail.com

revistascriptor@gmail.com

Comenzi:

www.editurajunimea.ro

edjunimea@gmail.com

vanzari.junimea@gmail.com

Tel.: 0723 211 357

Luni - Vineri. orele 9 - 15

Dinu FLĂMÂND

Un grec transilvan

În primii ani ai „Echinox”-ului, dar mai precis la 1978, îşi făcuse apariţia la „Arizona” clujeană (cu numele boem pe care i-l dăduserăm noi unei banale Cofetării a tineretului, nu departe de Librăria Universităţii), un grec hirsut ce lopăta amplu şi entuziasmat cu mâinile prin aer şi deja chinuia acceptabil greu pronunţabilele noastre semivocale „ă” şi „â”. Iar la cuvânt se înscria spontan, improvizând pe loc traduceri din mari poeţi greci, semn că era locuit cam de aceeaşi boală a literaturii ca echinoxioţii care-l primiseră printre ei. Verbaliza şi el peste masă cu braţe apodictice, mângâia metafore şi idei pe care simţea că trebui neaparat să le scoată la lumină, devenise un personaj nelipsit în compania lui Marcel Runcanu, Eugen Uricaru, Ovidiu Mureşan, Alexandru Vlad, Vasile Igna şi a altora; iar cu un oarecare decalaj faţă de aceştia, am apărut şi eu, la un moment dat, în vizorul grecului, ba cred că l-am chinuit destul

rezumându-i lecturile mele din presocratici, care tot pe atunci începeau să apară în traduceri românești, fără teamă că se vor contamina de realismul socialist, sau vorbindu-i insistent despre pasiunea mea pentru Tucydide, pentru care ani în șir am făcut prozelitism. Dimitrios Kannelopoulos venise la Cluj să studieze istoria. Dar, în secret, pornise la drum, cum avea să recunoască mai târziu, poate și ca să vadă ce înseamnă și cum se trăiește realmente în comunismul „aplicat”, – adică mult mai aproape de idealul comunist cel adevărat, credea el! – după ce mai devreme își luase carnetul de partid de la „Eterea” („Frăția”) comunistă din patria lui.

De chinuitoarea problemă a diferenței dintre comunismul teoretic și cel adevărat, pus în practică, care-i sfâșiasse deja patria într-un stupid război civil, avea să se vindece el singur, destul de repede, dând cu nasul de realitatea românească de după Tezele din iulie. În schimb, pasiunile lui literare s-au agravat. Și chiar dacă a terminat strălucite studii transilvane în domeniul herodotic, a continuat să-și alimenteze insomniile cu ample lecturi din literatura română și universală, drept pentru care a revenit la Atena cu diploma românească ca să devină al înșuși editor și traducător (iar în taină, comisesse deja și continua să producă propriile sale texte lirice sau de proză).

Ne-am regăsit la ani buni distanță, după ce fiecare dintre noi a navigat pe mări diferite, și nu mică mi-a fost mirarea să constat că pe Dimitrios îl cunoșteau și alți prieteni ai mei rămași în România, fiindcă tradusese intens din foarte mulți și îi

publicase în Grecia, mai cu seamă în splendida revistă literară „Oropedio”, care însoțește, de fapt, editura lui cu același nume, iar apoi într-o masivă Antologie de poeți români din veacul trecut, pe care o tot completează și retipărește. Am constatat repede că a continuat în toți acești ani să traducă și poeme de ale mele, pescuite de prin reviste sau alte antologii, așa că ideea ca el să alcătuiască o mai amplă antologie a parcursului meu (de la debut până azi!) a venit parcă de la sine și m-a bucurat enorm. Iar în zilele care au precedat lansarea acestei antologii la Atena (unde m-am simțit răsfățat de atenția prietenilor săi, mari scriitori și editori veniți la „Arizona” lor, adică la Filion Cafe să mă susțină), mi-am îngăduit să scotocesc și prin biblioteca personală a lui Dimitrios, unde am dat peste o ediție franceză a prozelor sale scurte, pentru care obținuse Premiul național de proză scurtă al Greciei. Uluitoare experiență! Dimitrios are nervul excepțional și rar al unor mari clasici care, pe spațiul restrâns dintre nuvelă și schiță, reconstituie din câteva trăsături nervoase momente de viață intensă, precum Cehov sau Isac Babel, sau care te duc cu gândul la forța lui Bukovski sau la universul lui Gala Galaction, pentru care știu că are un adevărat cult. Sunt proze aspre, cu oameni umili, probabil întâlniți de el în acel sud agrar al Peloponezului unde copilărise, sunt situații limită ce degenerază deseori în conflicte iremediabile, ca în tragediile antice. Prozatorul etalează cu mare forță, în fraze tăioase și esențiale, situații și întâmplări care nu prea îi răsfață pe oamenii umili, supuși

destinului, dar și revoltați împotriva lui, cum au fost ditodeauna grecii în relațiile lor dificile cu zeii.

Cam aceeași concepție estetică definește și poemele lui Dimitrios Kanellopoulos, pentru care a trebuit să depun insistențe ca să le scoată la iveală: sunt dense, aproape epurate de figuri de stil, esențiale și directe, conțin emoția intensă, chiar dură și atunci când textul pare dominat de o melancolie supremă. Multe dintre aceste poeme evocă viața petrecută de tânărul student în România sau reconstituie momente dintr-un trecut care continuă să-l urmărească, dar ele ni se adresează și cu o paradoxală sfială, cu reținere de informație, cu aluzii autobiografice abia perceptibile, ca și cum confesiunea nu ni s-ar adresa, ca și cum aceste poeme nu s-ar rosti pentru noi, ci doar ele în sinea lor. Rezultă din această strategie retractilă o discreție și o evanescență lirică emoționante. Semn că, la urma urmei, suntem admiși în universul acestor spovedanii, dar trebuie să păstrăm și noi, ca cititori, aceeași discreție, și să le tratăm cu aceeași demnă sensibilitate. Dimitrios se sfâșie pe dinăuntru, dar în poemele lui, totul devine o luminoasă retrospectivă.

Από την ποιητική συλλογή
Ομίχλη Πέτρινη, [1986]

Din volumul
Ceață de piatră [1986]

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Φεύγουν οι τόποι κι η βροχή
Και το νερό που ορμητικά κατεβαίνει
Τοπίο
Φυλακισμένο μέσα στα μάτια σου

Μαχαίρι που μ' αγγίζει
Και δεν έχω τίποτα να πω

Μαύρο ποτάμι
Ομίχλη γύρω από τα μάτια.

Nostalgie

Se îndepărtează locurile și ploaia
și deopotrivă apa ce revarsă cu putere
un peisaj
închis în ochii tăi

Un cuțit se înfige în mine
și nu am nimic de spus

Râu negru
ceață în jurul ochilor.

ΠΟΥ ΣΠΑΖΕΙ

Στο χορό των αναμνήσεων
Υπάρχουν ταξίδια σε μικρές λίμνες
Εικόνες
Στο ιδρωμένο τζάμι
Η ομίχλη.

Είναι το παρελθόν

Που σπάζει
Σαν ποτήρι από φτηνό γυαλί
Στα δάχτυλά μου και με ματώνει
Ο, τι έχω αγαπήσει.

Care se sparge

În dansul amintirilor
se ivesc unele călătorii
spre lacuri infime, imagini
din paharul aburit –
ceață.

E trecutul

care se sparge
ca un pahar de sticlă ieftină
între degetele mele și mă face să sângerez
tot ce-am iubit.